HRVATSKI SABOR

Na temelju članka 89. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU
O PROGLAŠENJU ZAKONA O POLJOPRIVREDI

Proglašavam Zakon o poljoprivredi, koji je Hrvatski sabor donio na sjednici 7. prosinca 2018.

Klasa: 011-01/18-01/165
Urbroj: 71-06-01/1-18-2
Zagreb, 13. prosinca 2018.

Predsjednica
Republike Hrvatske
Kolinda Grabar-Kitarović, v. r.

ZAKON O POLJOPRIVREDI

GLAVA I.
OPĆE ODREDBE

Sadržaj Zakona

Članak 1.

Ovim se Zakonom određuju ciljevi i mjere poljoprivredne politike, pravila vezana uz zajedničku organizaciju tržišta poljoprivrednih proizvoda, mjere informiranja i promocije, pravila o jakim alkoholnim pićima, prikupljanje podataka i izvješćivanje o cijenama poljoprivrednih proizvoda, nacionalni sustav *Codex Alimentarius,* zahtjevi kvalitete za hranu i hranu za životinje, sprječavanje nastajanja otpada od hrane, doniranje hrane, ekološka proizvodnja, sustavi kvalitete poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda, stavljanje na tržište prirodnih mineralnih, prirodnih izvorskih i stolnih voda, uključujući zahtjeve njihove sigurnosti, označavanja i kvalitete, savjetovanje poljoprivrednika, obrazovanje te razvojno-stručni poslovi, baze podataka, uvjeti za proizvodnju i stavljanje brašna na tržište, sustav poljoprivrednih knjigovodstvenih podataka, administrativna kontrola i kontrola na terenu te upravni i inspekcijski nadzor.

Provedba propisa donesenih na razini Europske unije

Članak 2.

Ovim se Zakonom uređuje provedba:

1. Uredbe (EU) br. 1306/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o financiranju, upravljanju i nadzoru zajedničke poljoprivredne politike i o stavljanju izvan snage uredaba Vijeća (EEZ) br. 352/78, (EZ) br. 165/94, (EZ) br. 2799/98, (EZ) br. 814/2000, (EZ) br. 1290/2005 i (EZ) br. 485/2008 (SL L 347, 20. 12. 2013.) (u daljnjem tekstu: Uredba (EU) br. 1306/2013)

2. Uredbe (EU) br. 1308/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o uspostavljanju zajedničke organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda i stavljanju izvan snage uredbi Vijeća (EEZ) br. 922/72, (EEZ) br. 234/79, (EZ) br. 1037/2001 i (EZ) br. 1234/2007 (SL L 347, 20. 12. 2013.) (u daljnjem tekstu: Uredba (EU) br. 1308/2013), osim članaka 1., 2., 78., 80., 81., 82., 90., 92. – 108., 112., 113., 117. – 122., 145., 146. i 147., koji se odnose na sektor vina

3. Uredbe (EU) br. 1144/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. listopada 2014. o mjerama informiranja i promocije u vezi s poljoprivrednim proizvodima koje se provode na unutarnjem tržištu i u trećim zemljama te o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 3/2008 (SL L 317, 4. 11. 2014.) (u daljnjem tekstu: Uredba (EU) br. 1144/2014)

4. Uredbe (EZ) br. 110/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. siječnja 2008. o definiranju, opisivanju, prezentiranju, označivanju i zaštiti zemljopisnih oznaka jakih alkoholnih pića i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EEZ) br. 1576/89 (SL L 39 13. 2. 2008.) (u daljnjem tekstu: Uredba (EZ) br. 110/2008)

5. Uredbe Vijeća (EZ) br. 834/2007 od 28. lipnja 2007. o ekološkoj proizvodnji i označivanju ekoloških proizvoda i stavljanju izvan snage Uredbe (EEZ) br. 2092/91 (SL L 189, 20. 7. 2007.) (u daljnjem tekstu: Uredba Vijeća (EZ) br. 834/2007)

6. Uredbe Komisije (EZ) br. 889/2008 od 5. rujna 2008. o detaljnim pravilima za provedbu Uredbe Vijeća (EZ) br. 834/2007 o ekološkoj proizvodnji i označivanju ekoloških proizvoda s obzirom na ekološku proizvodnju, označivanje i kontrolu (SL L 250, 18. 9. 2008.) kako je posljednji put izmijenjena Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2016/673 od 29. travnja 2016. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 889/2008 o detaljnim pravilima za provedbu Uredbe Vijeća (EZ) br. 834/2007 o ekološkoj proizvodnji i označivanju ekoloških proizvoda s obzirom na ekološku proizvodnju, označivanje i kontrolu (SL L 116, 30. 4. 2016.) (u daljnjem tekstu: Uredba Komisije (EZ) br. 889/2008)

7. Uredbe Komisije (EZ) br. 1235/2008 od 8. prosinca 2008. o detaljnim pravilima za provedbu Uredbe Vijeća (EZ) br. 834/2007 s obzirom na režime za uvoz ekoloških proizvoda iz trećih zemalja (SL L 334, 12. 12. 2008.) kako je posljednji put izmijenjena Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2016/459 od 18. ožujka 2016. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1235/2008 o detaljnim pravilima za provedbu Uredbe Vijeća (EZ) br. 834/2007 s obzirom na režime za uvoz ekoloških proizvoda iz trećih zemalja (SL L 80, 31. 3. 2016.) (u daljnjem tekstu: Uredba Komisije (EZ) br. 1235/2008)

8. Uredbe (EU) br. 1151/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. studenoga 2012. o sustavima kvalitete za poljoprivredne i prehrambene proizvode (SL L 343, 14. 12. 2012.) (u daljnjem tekstu: Uredba (EU) br. 1151/2012)

9. Uredbe Komisije (EU) br. 115/2010 od 9. veljače 2010. o utvrđivanju uvjeta za korištenje aktivnog aluminijevog oksida za uklanjanje fluorida iz prirodnih mineralnih voda i izvorskih voda (SL L 37, 10. 2. 2010.) (u daljnjem tekstu: Uredba Komisije (EU) br. 115/2010)

10. Uredbe Vijeća (EZ) br. 1217/2009 od 30. studenoga 2009. o uspostavi sustava za prikupljanje knjigovodstvenih podataka o prihodima i poslovnim aktivnostima poljoprivrednih gospodarstava u Europskoj zajednici (SL L 328, 15. 12. 2009.) kako je posljednji puta izmijenjena Uredbom (EU) br. 1318/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. listopada 2013. o izmjeni Uredbe Vijeća (EZ) br. 1217/2009 o uspostavi sustava za prikupljanje knjigovodstvenih podataka o prihodima i poslovnim aktivnostima poljoprivrednih gospodarstava u Europskoj zajednici (SL L 340, 17. 12. 2013.) (u daljnjem tekstu: Uredba Vijeća (EZ) br. 1217/2009)

11. Provedbene uredbe Komisije (EU) br. 1333/2011 od 19. prosinca 2011. o utvrđivanju tržišnih standarda za banane, pravila za provjeru usklađenosti s tim tržišnim standardima i zahtjeva u pogledu obavješćivanja u sektoru banana (SL L 336, 20. 12. 2011.) (u daljnjem tekstu: Provedbena uredba Komisije (EU) br. 1333/2011)

12. Provedbene uredbe Komisije (EU) br. 543/2011 od 7. lipnja 2011. o utvrđivanju detaljnih pravila za primjenu Uredbe Vijeća (EZ) br. 1234/2007 za sektore voća i povrća te prerađevina voća i povrća (SL L 157, 15. 6. 2011.) (u daljnjem tekstu: Provedbena uredba Komisije (EU) br. 543/2011)

13. Provedbene uredbe Komisije (EU) br. 2015/1831 od 7. listopada 2015. o utvrđivanju pravila za primjenu Uredbe (EU) br. 1144/2014 Europskog parlamenta i Vijeća o mjerama informiranja i promocije u vezi s poljoprivrednim proizvodima koje se provode na unutarnjem tržištu i u trećim zemljama (SL L 266, 13. 10. 2015.) (u daljnjem tekstu: Provedbena uredba Komisije (EU) br. 2015/1831).

Pojmovi

Članak 3.

(1) Pojedini pojmovi u smislu ovoga Zakona imaju sljedeće značenje:

a) *poljoprivrednik* je fizička ili pravna osoba ili skupina fizičkih ili pravnih osoba koja obavlja poljoprivrednu djelatnost na području Republike Hrvatske, a obuhvaća sljedeće organizacijske oblike: obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo, samoopskrbno poljoprivredno gospodarstvo, obrt registriran za obavljanje poljoprivredne djelatnosti, trgovačko društvo ili zadruga registrirana za obavljanje poljoprivredne djelatnosti te druga pravna osoba

b) *samoopskrbno poljoprivredno gospodarstvo* je fizička osoba poljoprivrednik koja se za osobne potrebe bavi poljoprivredom u okviru korištenja prirodnih bogatstava zemlje i prodajom odnosno zamjenom od tih djelatnosti dobivenih proizvoda u neprerađenom stanju i kojoj obavljanje gospodarske djelatnosti poljoprivrede nije glavna djelatnost, odnosno zanimanje poljoprivrednik nije glavno ili jedino zanimanje, a temelji se na korištenju vlastitih i/ili unajmljenih proizvodnih resursa te na radu, znanju i vještinama članova kućanstva i ekonomska veličina gospodarstva je manja ili jednaka od kunske protuvrijednosti izražene u stranoj valuti od 3000 eura

c) *poljoprivredno gospodarstvo* čine sve proizvodne jedinice na kojima se obavlja poljoprivredna djelatnost i kojima upravlja poljoprivrednik, a koje se nalaze na području Republike Hrvatske

d) *poljoprivredna djelatnost* obuhvaća bilinogojstvo, stočarstvo i s njima povezane uslužne djelatnosti, u skladu sa skupinama 01.1, 01.2, 01.3, 01.4, 01.5 i 01.6 Nacionalne klasifikacije djelatnosti – NKD 2007

e) *primarna poljoprivredna proizvodnja* je proizvodnja proizvoda bilinogojstva ili stočarstva navedenih u Prilogu I. Ugovora o funkcioniranju Europske unije bez obavljanja dodatnih radnji kojima bi se promijenila priroda tih proizvoda

f) *priprema proizvoda za tržište* obuhvaća postupke pripreme, kao što su čišćenje, pranje, rezanje, ljuštenje, obrezivanje i sušenje proizvoda bez njihova pretvaranja u prerađevine

g) *nusproizvod* znači proizvod koji nastaje pripremom proizvoda za tržište, koji ima pozitivnu gospodarsku vrijednost, ali nije glavni planirani proizvod

h) *prerada poljoprivrednih proizvoda* je svako djelovanje na poljoprivrednom proizvodu čiji je rezultat proizvod koji je i sam poljoprivredni proizvod, osim djelatnosti na poljoprivrednim dobrima koje su prijeko potrebne za pripremu životinjskih ili biljnih proizvoda za prvu prodaju

i) *stavljanje na tržište* je držanje ili izlaganje radi prodaje, oglašavanje i ponuda na prodaju, isporuka ili bilo koji drugi način prodaje, kao i izravna prodaja poljoprivrednih proizvoda krajnjim potrošačima koju obavlja poljoprivrednik ako se odvija u skladu sa zakonom kojim se uređuje područje trgovine, osim prve prodaje trgovcima i prerađivačima koju obavlja poljoprivrednik i svih djelatnosti povezanih s pripremom proizvoda za takvu prvu prodaju

j) *poljoprivredni proizvodi* su proizvodi iz Priloga I. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, osim proizvoda ribarstva i akvakulture navedenih u Prilogu I. Uredbe (EU) br. 1379/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2013. o zajedničkom uređenju tržišta proizvodima ribarstva i akvakulture, izmjeni uredbi Vijeća (EZ) br. 1184/2006 i (EZ) br. 1224/2009 i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 104/2000 (SL L 354, 28. 12. 2013.)

k) *posjednik proizvoda* je svaka fizička ili pravna osoba koja je u stvarnom posjedu određenog proizvoda

l) *doniranje hrane* je davanje hrane bez naknade od donatora hrane namijenjene krajnjem primatelju hrane, dok se davanje hrane bez naknade od građana namijenjene krajnjem primatelju hrane ne smatra doniranjem hrane u smislu ovoga Zakona

m) *doniranje hrane za životinje* je davanje hrane za životinje bez naknade od donatora hrane za životinje namijenjene krajnjem primatelju hrane za životinje, dok se davanje hrane za životinje bez naknade od građana namijenjene krajnjem primatelju hrane za životinje ne smatra doniranjem hrane za životinje u smislu ovoga Zakona

n) *posrednik u lancu doniranja hrane* je neprofitna fizička ili pravna osoba odnosno humanitarna organizacija registrirana u Republici Hrvatskoj i upisana u Registar posrednika u doniranju hrane (u daljnjem tekstu: Registar posrednika) koja prikuplja hranu namijenjenu krajnjem primatelju hrane

o) *donator hrane* je pravna ili fizička osoba koja bez naknade daje hranu namijenjenu krajnjem primatelju hrane

p) *donator hrane za životinje* je pravna ili fizička osoba koja bez naknade daje hranu za životinje namijenjenu krajnjem primatelju hrane za životinje

r) *krajnji primatelj hrane* je socijalno ugrožena osoba i/ili osoba pogođena elementarnim nepogodama ili prirodnim katastrofama ili osoba koja se donatoru hrane odnosno posredniku u lancu doniranja hrane učini vjerojatnim da je u potrebi te neprofitna pravna osoba koja pruža uslugu smještaja i/ili prehrane štićenicima svog objekta

s) *krajnji primatelj hrane za životinje* je neprofitna pravna osoba koja vodi brigu i skrb o nezbrinutim životinjama ili životinjama koje se koriste za terapijske svrhe, socijalno ugrožena osoba i/ili osoba pogođena elementarnim nepogodama ili prirodnim katastrofama koja skrbi o vlastitim životinjama

t) *službene kontrole* u smislu ovoga Zakona su službene kontrole koje se provode u skladu s Uredbom (EZ) br. 882/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o službenim kontrolama koje se provode radi provjeravanja poštivanja propisa o hrani i hrani za životinje te propisa o zdravlju i dobrobiti životinja (SL L 165, 30. 4. 2004.) (u daljnjem tekstu: Uredba (EZ) br. 882/2004).

(2) Ostali pojmovi u smislu ovoga Zakona imaju jednako značenje kao pojmovi u uredbama iz članka 2. ovoga Zakona.

Rodno značenje

Članak 4.

Izrazi koji se koriste u ovom Zakonu, a imaju rodno značenje, odnose se jednako na muški i ženski rod.

Nadležno tijelo

Članak 5.

(1) Nadležno tijelo za provedbu uredbi iz članka 2. ovoga Zakona je ministarstvo nadležno za poslove poljoprivrede (u daljnjem tekstu: Ministarstvo).

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka u provedbi:

– Uredbe (EU) br. 1306/2013, u dijelu koji se odnosi na provedbu naknadnih kontrola velikih korisnika potpora svih mjera uređenja tržišta poljoprivrednih proizvoda, nadležno je Ministarstvo, a za provedbu kontrola naknadnih korisnika izvoznih potpora nadležno je Ministarstvo financija – Carinska uprava

– Uredbe (EU) br. 1308/2013, u dijelu članaka 90., 189., 190., 194., 195. i 205., nadležno je Ministarstvo financija – Carinska uprava koja ova pravila provodi pri uvozu i izvozu prije postupka uvoznog ili izvoznog carinjenja

– Ministarstvo financija – Carinska uprava je relevantno tijelo u smislu članka 2. točke 6. Uredbe Komisije (EZ) br. 1235/2008 za provedbu nadzora pri uvozu ekoloških proizvoda iz trećih zemalja i za provedbu inspekcijskog nadzora

– Uredbe Komisije (EU) br. 115/2010, u dijelu provođenja službenih kontrola tehnološkog postupka uklanjanja fluorida u prirodnim mineralnim i prirodnim izvorskim vodama, nadležno je Ministarstvo zdravstva.

(3) Ministarstvo i druga tijela čija je nadležnost određena na temelju odredaba ovoga Zakona u obavljanju poslova surađuju i s drugim tijelima s kojima mogu razmjenjivati podatke te sklapati sporazume o suradnji.

Provedbeno tijelo

Članak 6.

Provedbeno tijelo za provedbu ovoga Zakona i uredbi iz članka 2. ovoga Zakona koje se odnose na mjere poljoprivredne politike je Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju (u daljnjem tekstu: Agencija za plaćanja).

Ciljevi poljoprivredne politike

Članak 7.

(1) Za ostvarivanje održivog razvoja poljoprivrede te njezine gospodarske, ekološke i društvene uloge, ciljevi poljoprivredne politike u Republici Hrvatskoj su:

– podizanje razine konkurentnosti poljoprivredno-prehrambenog sektora

– poboljšanje tržišnih mehanizama za prodaju poljoprivredno-prehrambenih proizvoda

– održivo upravljanje prirodnim resursima

– okolišno prihvatljiva poljoprivreda

– uravnoteženi prostorni razvoj ruralnih područja uz unapređenje života u lokalnoj zajednici, uključujući stvaranje i zadržavanje radnih mjesta, i

– osiguranje stabilnog dohotka poljoprivrednika.

(2) Poljoprivreda je strateška grana gospodarstva u Republici Hrvatskoj te kao takva sastavni je dio ostalih razvojnih strategija.

GLAVA II.
MJERE POLJOPRIVREDNE POLITIKE

POGLAVLJE I.
OBUHVAT MJERA POLJOPRIVREDNE POLITIKE

Mjere poljoprivredne politike

Članak 8.

Mjere poljoprivredne politike u smislu ovoga Zakona su:

– mjere ruralnog razvoja

– mjere izravne potpore

– mjere uređenja ili organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda i

– druge mjere kojima se ostvaruju ciljevi poljoprivredne politike.

Financiranje mjera poljoprivredne politike

Članak 9.

Mjere poljoprivredne politike financiraju se iz:

– fondova Europske unije namijenjenih poljoprivredi i ruralnom razvoju

– državnog proračuna Republike Hrvatske

– proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ili

– donacija i drugih izvora u skladu s važećim zakonskim propisima.

Akreditacija provedbenog tijela

Članak 10.

(1) U skladu s člankom 7. Uredbe (EU) br. 1306/2013, Ministarstvo akreditira Agenciju za plaćanja za korištenje poljoprivrednih fondova Europske unije, što obuhvaća provjeru ispunjenja akreditacijskih kriterija, izdavanje odluke o akreditaciji, provođenje kontinuiranog nadzora nad ispunjenjem akreditacijskih kriterija te povlačenje akreditacije u skladu s propisima Europske unije.

(2) Postupak akreditacije, nadzor nad ispunjenjem akreditacijskih kriterija i povlačenje akreditacije ministar propisuje pravilnikom.

Integrirani administrativni i kontrolni sustav

Članak 11.

Radi ispunjenja odredbi iz članka 67. stavka 2. Uredbe (EU) br. 1306/2013 za upravljanje i kontrolu plaćanja potpore Agencija za plaćanja koristi Integrirani administrativni i kontrolni sustav (u daljnjem tekstu: IAKS).

AGRONET

Članak 12.

AGRONET je zaštićena mrežna aplikacija Agencije za plaćanja namijenjena korisniku koja se koristi za pregled baza podataka, elektroničko popunjavanje i/ili podnošenje zahtjeva, preuzimanje odluka u vezi s provedbom mjera poljoprivredne politike iz članka 8. ovoga Zakona te dostavu rješenja iz članka 120. stavka 1. ovoga Zakona.

Višestruka sukladnost

Članak 13.

(1) Korisnici IAKS-a mjera ruralnoga razvoja iz članka 20. ovoga Zakona, korisnici Programa izravnih plaćanja iz članka 22. ovoga Zakona te korisnici mjera potpora po površini iz Nacionalnog programa potpora pomoći sektoru vina iz članka 49. ovoga Zakona obvezni su prilikom obavljanja poljoprivredne djelatnosti na poljoprivrednom gospodarstvu poštivati pravila višestruke sukladnosti propisana člankom 93. i Prilogom II. Uredbe (EU) br. 1306/2013.

(2) Način provedbe pravila višestruke sukladnosti ministar propisuje pravilnikom.

Kontrola višestruke sukladnosti i administrativne kazne

Članak 14.

(1) Agencija za plaćanja provodi kontrolu i poduzima mjere za ispunjavanje pravila višestruke sukladnosti koristeći IAKS u smislu članka 96. Uredbe (EU) br. 1306/2013 te izriče administrativne kazne u smislu članaka 91., 97. i 99. Uredbe (EU) br. 1306/2013.

(2) U skladu s člankom 97. stavkom 3. Uredbe (EU) br. 1306/2013, ne primjenjuje se administrativna kazna ako je njezin iznos po korisniku 100 eura ili manji od 100 eura u kunskoj protuvrijednosti prema tečaju u skladu s člankom 106. stavkom 3. Uredbe (EU) br. 1306/2013.

(3) U skladu s člankom 99. stavkom 2. Uredbe (EU) br. 1306/2013, Agencija za plaćanja uspostavlja sustav ranog upozoravanja za slučajeve neispunjavanja obveza višestruke sukladnosti na koje se, s obzirom na njihovu manju težinu, opseg i trajanje, ne primjenjuje smanjenje ili ukidanje plaćanja.

(4) Način provedbe sustava ranog upozoravanja ministar propisuje pravilnikom iz članka 13. stavka 2. ovoga Zakona.

Postupci

Članak 15.

(1) Agencija za plaćanja provodi i kontrolira provedbu mjera iz članka 8. ovoga Zakona, donosi odluke i vrši plaćanja na temelju akreditiranih procedura.

(2) Dostava odluka za korisnike mjera iz članka 8. ovoga Zakona obavlja se putem AGRONET-a ili putem pošte preporučenom pošiljkom, na način propisan programom ili pravilnikom za pojedinu mjeru iz članka 8. ovoga Zakona.

(3) Na odluke koje donosi Agencija za plaćanja u provedbi mjera iz članka 8. ovoga Zakona korisnik ima pravo podnijeti prigovor Ministarstvu u roku od osam dana od dana dostave odluke, osim kod mjera izravne potpore i IAKS mjera ruralnog razvoja kod kojih se prigovor podnosi u roku od 30 dana od dana dostave odluke.